

[P. Munch.]

Virkeligheden saaledes, at selv om der er gjort noget paa dette Omraade, har det ikke bragt Erhvervslivet bedre Vilkaar paa en saadan Maade, at der kan siges at være nogen virkelig Lysning efter Regeringens Opfattelse.

Man har afvist alle Tanker om at bidrage til en vis Regulering af Kriseforløbet gennem Iværksættelse af dertil egnede, bestemte offentlige Arbejder. Man har ikke været i Stand til at tilvejebringe Forhandlinger mellem de interesserede Erhverv. Man har overhovedet ikke kunnet yde noget Bidrag til virkelig Fremme af Erhvervslivets Forhold, men har i det store og hele ført en Tilskuerspolitik, som har bragt det Resultat, som den højtærede Minister nu her skildrede: Ingen Lysning i det danske Erhvervsliv efter 5 Fjerdingsaars Styre af den Regering, som kom til, baaren frem af en Stemning, der sagde, at her skulde nu Frelsen være imod de økonomiske Vanskeligheder, vi var i. Og endelig staar vi i Øjeblikket saaledes, at vi maa regne med 20—30 Millioner tabte Arbejdsdage i Løbet af et Aar; dette kan ikke anslaaes til mindre Tab for det danske Samfund med Hensyn til Frembringelse af Værdier end mellem 200 og 300 Mill. Kr. om Aaret.

Overfor hele denne Politik tror jeg, at det vilde være nyttigt, og at det er nødvendigt, at man tænker paa ikke at splitte og dele yderligere, men at gøre Forsøg paa paa de forskellige Omraader, der ligger for, at naa til at samle Kræfterne. Men Forslag, der skaber Tilstande paa Arbejdsløshedens Omraade som dem, vi har nu, og Afvisning af Forslag, der sigter imod uden nogen som helst udfordrende Karakter i nogen Henseende og uden at stille uforholdsmæssige Pengekrav dog i nogen Grad at lindre Øjeblikkets Nød og bringe Orden i Stedet for Forvirring — Afvisning af saadanne Forslag virker ikke samlende, de uddyber Delingen i vort Samfund og vanskeliggør derved Erhvervskrisens Overvindelse.

Holstein: Den ærede Ordfører gjorde den Bemærkning til mig, at naar jeg sluttede mig til de Ændringsforslag, der her er fremsat fra radikal Side, saa ophævede jeg jo ikke Uligheden i den Fremgangsmaade, som de forskellige Kommuner følger paa dette Omraade. Nej, deri har det ærede Medlem Ret. Men ved at gaa med til disse Ændringsforslag opnaas der i mine Øjne to væsentlige Fordele. Den ene er den, at Kommunernes Byrder lettes, og den anden den, at Sikkerheden forøges for de vedvarende arbejdsløse.

Men det forekommer mig, at saavel den ærede Ordfører som den højtærede Indenrigsminister efter de Udtalelser, de her har fremsat, i nogen Grad har glemt, hvad det var, der i Fjor, i 1927, var Venstres Grundbetragtning paa dette Omraade. Den højtærede Indenrigsminister har nylig gentaget sit Syn paa den økonomiske Situation nu under Deflationskrisen efter Parikronens Genindførelse, sammenlignet med Forholdene under Inflationen, da vi stod overfor Valutadumping og ekstraordinær Konkurrence fra Udlandets Side. Den højtærede Indenrigsminister har gentaget her i Dag, hvad han saa ofte gjorde gældende i Fjor, at nu er Aarsagerne til den økonomiske Krise af indre dansk Natur, som vi selv er Herre over, og i de foregaaende Aar var den af udenrigsk Natur, af en saadan Beskaffenhed, at vi her i Landet ikke var Herre over dens Virkninger.

Med denne Motivering afviste den højtærede Regering i Fjor alle Forslag, baade fra konservativ og fra socialdemokratisk Side, om midlertidige Krisetoldforanstaltninger og andre Foranstaltninger for at afbøde Krisens Ulemper. Man hævdede heroverfor, at lige saa berettiget dette kunde være i de foregaaende Aar, lige saa uberettiget er det nu, hvor Aarsagerne er af indre dansk Natur, som vi selv er Herre over; det maatte nu overlades til det private Erhvervsliv selv at komme ud over Vanskelighederne. Og ligesom man fra den højtærede Regerings Side afviste direkte Erhvervsforanstaltninger fra Statens Side, saaledes afviste man, da den nugældende Arbejdsløshedslov blev vedtaget, med samme Motivering, at Staten havde nogen Pligt til at komme de vedvarende arbejdsløse til Hjælp. Det var ogsaa, saaledes som Erhvervskrisen ligger, et indre privat-økonomisk Anliggende, som Staten ikke havde nogen som helst Pligt eller Anledning til at blande sig i, det maatte være Arbejdernes egen Sag under de nuværende økonomiske Forhold her i Landet.

Saaledes er jo Grundbetragtningen fra Venstres Side: den vedvarende Arbejdsløshed — lad os kalde den vedvarende, for den højtærede Minister vilde jo hævde, at den ikke er ekstraordinær, men han kan i hvert Fald ikke bestride, at den er vedvarende —, den er et privat Anliggende, den er ikke et offentligt Anliggende. Det var Grundbetragtningen, da Regeringspartierne vedtog den nuværende Arbejdsløshedslov i afgivte Sommer. Men nu, efter at de har gjort Erfaringerne i de forløbne Maaneder, nu synes det pludselig, som om den højtærede Regering og Venstres ærede Ordfører